

**COMITETUL EXECUTIV
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

HOTĂRÂREA

nr. ____ din ____ _____ 2022

**Pentru modificarea Regulamentului cu privire la clasificarea
activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de
administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.231/2011**

În temeiul art.27 alin.(1) lit.c) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544) și art.83 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.231/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 216-221, art.2007), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 1 decembrie 2011 cu nr.856, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) La punctul 1:

a) după cuvintele „către bănci” se completează cu cuvintele „în scopuri prudențiale”;

b) subpunctul 1):

la litera c) cuvintele „păstrate până la scadență” se substituie cu cuvintele „la cost amortizat”;

litera d) va avea următorul cuprins:

„d) deținerile băncilor în capitalul întreprinderilor”;

la litera i) textul „posesiune/achiziționate” se substituie cu textul „posesiune/proprietate”;

c) subpunctul 2):

textul „(cu excepția celor care conform prevederilor contractelor încheiate între client și bancă pot fi anulate/revocate necondiționat de către bancă)” se substituie cu textul „(cu excepția celor care conform pct. 4 din anexa nr.1 la Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111/2018 (în continuare - Regulamentul nr.111/2018) sunt distribuite în categoria cu risc scăzut)”;

la litera a) cuvintele „cotelor de participare la capital” se substituie cu cuvintele „deținerilor băncilor în capitalul întreprinderilor”;

se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) obligații de plasare a depozitelor în viitor;”;

litera f) se abrogă;

2) La punctul 2 litera g) textul „la art.29 din Legea contabilității” se substituie cu textul „de Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017”;

3) La punctul 7 textul „capitalul de gradul I se diminuează cu diferența respectivă” se substituie cu textul „diferența respectivă se deduce din fondurile proprii de nivel 1 de bază”;

4) Punctul 8 va avea următorul cuprins:

„8. Activele și angajamentele condiționale menționate la pct.1 se evaluează după luarea în considerare a efectului diminuării riscului de credit în conformitate cu capitolele VI, VIII și IX din Regulamentul cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.109/2019 (în continuare - Regulamentul nr.109/2019).”;

5) La punctul 9 litera a) se completează cu textul „Pentru persoanele juridice situația financiară curentă se va evalua inclusiv în baza bilanțului, situației de profit și pierdere, situației modificărilor capitalului propriu și a situației fluxurilor de numerar, actualizate trimestrial;”;

6) La punctul 10 textul „în conformitate cu cerințele Băncii Naționale a Moldovei aferente raportării privind evaluarea suficienței capitalului ponderat la risc” se substituie cu textul „(procentaj din valoarea sa nominală) în conformitate cu cerințele pct.6 și 7 din Regulamentul nr.111/2018”;

7) Punctul 12 va avea următorul cuprins:

„12. Nu se supun clasificării elementele de active/angajamente condiționale menționate la pct.6 și 36 din Regulamentul nr.109/2019.”;

8) Punctul 14:

a) la litera a) cuvântul „creditului” se substituie cu textul „activului/angajamentului condițional”;

b) se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) activul este utilizat în alte scopuri decât cele prevăzute în contract, în valoare ce nu depășește 5% din suma activului inițial (suma specificată în contract), cu excepția creditului de consum, creditului acordat pentru necesități primordiale funcționarului băncii, în limita valorii prevăzute la pct.33 din regulament;”;

9) Punctul 15:

a) în primul alineat cuvintele „și persistă” se substituie cu cuvintele „provocat de”;

b) la litera b) textul „(dacă aceasta există)” se exclude;

c) se completează cu litera b¹ cu următorul cuprins:

„b¹) asupra garanției este aplicat sechestru sau interdicție;”;

d) la litera c):

textul „(cel puțin trimestrial)” se exclude;

după textul „personală (fidejusiune)” se completează cu textul „pentru datoriile contrapărții”;

se completează cu textul: „Pentru persoanele juridice banca va solicita prezentarea informației cel puțin trimestrial, iar pentru persoanele fizice cel puțin anual;”;

e) litera c¹) se completează cu textul „, în valoare ce depășește 5% din suma activului inițial (suma specificată în contract), cu excepția creditului de consum, creditului acordat pentru necesități primordiale funcționarului băncii, în limita valorii prevăzute la pct. 33 din regulament;”;

f) se completează cu litera c²) cu următorul cuprins:

„c²) graficul de rambursare a sumei de bază a activului nu corespunde specificului de activitate a debitorului sau scopului activului și nu există o justificare economică în acest sens;”;

g) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) contrapartea admite plăți expirate până la 90 zile, inclusiv la unul sau mai multe active, cel puțin de două ori pe parcursul a 12 luni;”;

10) Punctul 16:

a) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) contrapartea admite plăți expirate de la 91 zile până la 180 zile, inclusiv la unul sau mai multe active, cel puțin de două ori pe parcursul a 12 luni;”;

b) la litera e) după cuvântul „activul” se completează cu textul „angajamentul condițional”;

11) Punctul 21 va avea următorul cuprins:

„21. În cazul în care contrapartea băncii dispune de mai multe active/angajamente condiționale acordate de aceeași bancă și oricare dintre acestea sunt clasificate ca neperformante, toate datoriile contrapărții urmează a fi clasificate în cea mai dură categorie de active/angajamente condiționale neperformante, în care a fost clasificată cel puțin una din datoriile contrapărții.

În cazul debitorilor ce fac parte dintr-un grup de clienți aflați în legătură (conform noțiunii „grup de clienți aflați în legătură” definite în Regulamentul nr.109/2019) cu contrapartea, activele/angajamentele condiționale acordate debitorilor se clasifică în cea mai dură categorie în care sunt clasificate datoriile contrapărții, dacă se întrunesc cumulativ următoarele criterii:

a) banca are expuneri neperformante față de contraparte care sunt clasificate într-o categorie mai dură față de expunerile altor debitori din grupul de clienți aflați în legătură;

b) debitorul are relații de afaceri interdependente cu contrapartea, ce nu pot fi substituite într-un termen scurt (mai mult de 50 la sută din totalul veniturilor/încasărilor sau creanțelor pentru ultimul an de activitate sunt de la/față de contraparte).”;

12) Punctul 21¹ va avea următorul cuprins:

„21¹. În cazul în care contrapartea pe lângă clasificarea efectuată de bancă conform pct.13-17 este evaluată de către o societate de evaluare externă a creditului (în continuare ECAI), (conform nivelului de calitate a creditului prevăzut în anexa nr.4 din Regulamentul nr.111/2018), clasificarea activelor/angajamentelor condiționale se efectuează în corespundere cu nivelul de calitate atribuit de către o ECAI și se include în una din următoarele categorii:

1) **Standard** – corespunde cu nivelul 1 sau 2 de calitate a creditului;

2) **Supravegheat** – corespunde cu nivelul 3 de calitate a creditului;

3) **Substandard** – corespunde cu nivelul 4 de calitate a creditului;

4) **Dubios (îndoielnic)** – corespunde cu nivelul 5 de calitate a creditului;

5) **Compromis (pierderi)** – corespunde cu nivelul 6 de calitate a creditului.”;

13) Punctul 22 va avea următorul cuprins:

„22. În cazul în care satisfacerea creanțelor băncii aferente anumitor active/angajamente condiționale evaluate conform pct.13-17 poate fi influențată și de circumstanțele și condițiile existente într-o țară străină, la evaluarea activelor/angajamentelor condiționale respective, acestea se vor include în una din categoriile conform pct.21¹, în cazul țărilor care au disponibilă o evaluare de credit pentru administrația centrală, realizată de o ECAI (conform nivelului de calitate a creditului prevăzut în anexa nr.4 din Regulamentul nr.111/2018).”;

14) La punctul 23 cuvintele „agenție” și „agenției” se substituie în ambele cazuri cu textul „ECAI”;

15) La punctul 24 cuvintele „una dintre agențiile menționate la” se substituie cu textul „o ECAI în condițiile”;

16) Capitolul V se abrogă;

17) Punctul 30, în primul alineat, după cuvintele „plățile sunt achitate” se completează cu textul „, iar linia de credit nu înregistrează sold”;

18) La punctele 33 și 33¹ cifra „100” se substituie cu cifra „200”;

19) La punctul 34 propoziția a doua se completează cu textul „, iar în cazul persoanelor fizice - de venitul debitorului cu caracter oficial (pentru care există dovezi documentare)”;

20) Punctul 35¹ la litera b), după cuvintele „în proprietatea debitorului” se completează cu textul „sau a asociatului care exercită controlul asupra acestuia, sau a beneficiarului efectiv al debitorului, în cazul în care debitorul este o persoană juridică”;

21) La punctul 37 cuvintele „cotelor de participare la capital” se substituie cu cuvintele „deținerilor băncilor în capitalul întreprinderilor”, iar cuvintele „ai agentului economic în care banca deține cote de participare la capital” se substituie cu cuvintele „al întreprinderii în care banca are dețineri”;

22) Punctul 39:

a) la subpunctul 2) textul „creditelor acordate Guvernului Republicii Moldova,” se exclude;

b) se completează cu subpunctul 5) cu următorul cuprins:

„5) Angajamentele condiționale noi de acordare a creditelor se clasifică conform prevederilor Capitolului III, cu excepția prevederilor aferente gajului/garanției prevăzute la pct.13-17, dacă acordarea sumei integrale sau fiecărei tranșe a creditului aferent angajamentului condițional este determinată de constituirea gajului/garanției suficiente pentru acoperirea creditului care va fi eliberat și dacă este oferit de către bancă un termen, ce nu depășește 30 zile calendaristice de la data apariției angajamentului condițional, pentru înregistrarea gajului/garanției.”;

23) La punctele 40 și 40¹, textul „posesiune/achiziționate” se substituie cu textul „posesiune/proprietate.”;

24) Punctul 41, după cuvintele „pentru pierderi la aceleași” se completează cu textul „active.”;

25) La punctul 42 textul „băncii până la achitarea impozitelor și a altor plăți obligatorii” se substituie cu textul „anului curent sau, în caz de insuficiență, din profitul anilor precedenți”;

26) Punctul 43, după cuvintele „nedistribuit al” se completează cu textul „anului curent și/sau profitul anilor precedenți al”, iar cuvintele „capitalul de gradul I” se substituie cu cuvintele „fondurile proprii de nivel 1 de bază”;

27) Punctul 45 va avea următorul cuprins:

„45. Banca nu acordă mijloace bănești, inclusiv mijloace bănești suplimentare, în scopul achitării de către contraparte a datoriilor (suma de bază a activului și/sau angajamentului condițional, dobânzile, penalitățile și/sau alte plăți aferente acestuia) sale față de bancă sau a datoriilor persoanelor afiliate sau aflate în legătură cu contraparta, cu excepția:

1) cazurilor de răscumpărare a datoriei debitorului de la altă bancă;

2) cazurilor de consolidare a datoriilor debitorului - persoanei fizice, inclusiv de la alte bănci cu posibilitatea majorării limitei de creditare, respectând, cumulativ, următoarele condiții:

a) pe durata vieții creditelor se admite doar o singură consolidare;

b) scadența datoriei consolidate nu va depăși cea mai mare scadență a datoriilor consolidate;

c) cea mai mare datorie pe care o înregistrează debitorul - persoana fizică la data consolidării nu depășește 50% din valoarea datoriei consolidate;

d) debitorul - persoana fizică nu a reținut plățile aferente datoriilor înregistrate mai mult de 30 de zile pe parcursul ultimilor 6 luni până la data consolidării;

e) limita datoriei consolidate va fi stabilită în conformitate cu capacitatea de rambursare curentă și viitoare a datoriei de către debitor, pornind de la politicile și procedurile băncii de administrare a riscurilor de credit.”;

28) Se completează cu punctul 45¹ cu următorul cuprins:

„45¹. Datoria contrapărții rezultată din consolidarea mai multor datorii ale acesteia urmează a fi clasificată, la data consolidării, nu mai sus de categoria cea mai dură în care a fost clasificată cel puțin una din datoriile contrapărții până la consolidare.”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.